

**สรุปประเด็นจากผู้เชี่ยวชาญการอบรมการฝึกอบรมทางวิชาการขั้นสูงด้าน SEA สำหรับผู้บริหาร
ระดับกลาง ครั้งที่ 2 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) วันที่ 23
มีนาคม 2564**

1. ขวัญศิริ วันชนะ นักผังเมืองชำนาญการพิเศษ กรมโยธาธิการและผังเมือง

การจัดทำ SEA เข้ามาเป็นตัวช่วยประกอบการทำแผนทำให้เพิ่มเครื่องมือตรวจสอบตัวชี้วัดของแผนให้มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์อยู่เสมอ จนสิ้นสุดโครงการ

2. พรพิมล น้อยเจริญ นักวิเคราะห์ผังเมืองชำนาญการพิเศษ กรมโยธาธิการและผังเมือง

SEA คล้ายคลึงกับแผนของผังเมือง นอกจากนี้ยังนำ SEA ไปประยุกต์ใช้ร่วมกับแผนได้ของผังเมืองได้ เช่น การประเมินตัวชี้วัด และการประเมินผลโครงการว่าเป็นไปตามตัวชี้วัดหรือไม่ และมีผลอย่างไรเพื่อที่ใช้ในการปรับปรุงและแก้ไขแผน และเป็นการเพิ่มทักษะที่ได้มาอบรม

3. เพียงพัน ชุ่มเพ็งพัน นักวิเคราะห์นโยบายและแผนผู้เชี่ยวชาญด้านความปลอดภัย สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร

อัปเดตข้อมูลและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องให้เป็นปัจจุบัน

4. สุนนา ขจรวัฒนากุล ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนากรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง สถาบันวิจัยและพัฒนากรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

การอบรม SEA ทำให้นักวิชาการมีความเข้าใจพื้นฐานการวิเคราะห์โครงการ รวมทั้งช่วยเรื่องการให้ความคิดเห็น และการสนับสนุนข้อมูลของนักวิชาการมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้สิ่งที่ละเลยจากการพัฒนาโครงการไม่ได้คือการคำนึงสิ่งแวดล้อมและสังคม

5. ทานนุจรี วงษ์สัน ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน

การนำ SEA มาช่วยในการทำแผนจะทำให้แผนครอบคลุมมากขึ้น เนื่องจาก SEA พิจารณาปัจจัยแวดล้อมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องนอกเหนือปัจจัยที่แผนกำหนดไว้ และกระบวนการมีส่วนร่วมของ SEA ช่วยให้แผนเป็นที่ยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งผู้ที่ได้รับผลกระทบทางลบและทางบวก

6. ทานวิษณุยุทธ บุญชิต รองเลขาธิการสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การอบรมได้บรรลุวัตถุประสงค์ 4 ข้อ ได้แก่

- การมีความรู้และความเข้าใจ SEA ทั้งด้านทฤษฎีและการปฏิบัติ
- เห็นความสำคัญของ SEA ที่ช่วยในการตัดสินใจในการกำหนดแผนหรือแผนงาน จัดทำ SEA ครอบคลุมมิติต่าง ๆ ทั้งด้าน เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมทำให้แผนและแผนงานเป็นที่ยอมรับมากขึ้น นอกจากนี้ป้องกันความล้มเหลว
- มองเห็นความท้าทายของการจัดทำ SEA ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความรู้ทั้งในเชิงลึกและภาพกว้าง เพราะฉะนั้นความท้าทายอีกหนึ่งข้อคือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตั้งแต่ระดับผู้ที่สร้างแผนงานจนถึงขั้นตอนมาตรการความยั่งยืน

- ข้อมูลที่ใช้ตั้งแต่ขั้นตอน Scoping และประเมินผล

ดังนั้นความสำเร็จของการจัดทำ SEA มีหลากหลาย อย่างไรก็ตามหากมีการจัดทำ SEA ทุกขั้นตอนอย่างครบถ้วน กำหนดผู้มีส่วนร่วมอย่างเพียงพอ จะทำให้มั่นใจว่ารายงาน SEA ที่จัดทำขึ้นมีคุณภาพและประสบความสำเร็จ นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

7. อาจารย์จักรกฤษ

เมื่อทำแผน EIA กรณีที่ยังไม่ได้ก่อสร้าง หากมี SEA เข้ามา สามารถนำ SEA ไปปรับแผน EIA ได้

8. อาจารย์เรวดี

- ทำ SEA แล้วจะถ่ายทอดมาถึงโครงการจะต้องเอาประเด็นอะไรออกมาบ้าง

เมื่อทำ SEA เสร็จแล้วลงมาสู่การวางแผนจากนั้นแผนงานหรือโครงการจะเกิดภายใต้แผน ดังนั้นเป็นเครื่องมือ SEA เท่านั้น เพราะฉะนั้นในระดับ EIA จะเกิดปัญหาใด ๆ จะไม่เกี่ยวกับ SEA

- กรณีในพื้นที่ที่มีการศึกษา SEA มักจะทำ SEA 2 ฉบับ

การศึกษา SEA ก็ฉบับก็ตามเมื่อเสร็จแล้วจะนำไปประยุกต์ใช้กับแผนที่ต่างกัน โดยความมีน้ำหนักของ SEA แต่ละสาขาขึ้นอยู่กับแผนที่เคียวางไว้ ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นมักเกิดจากแผน ดังนั้นเมื่อมี SEA เข้ามาเป็นเครื่องมือในการวางแผนทำให้มีการบูรณาการจัดทำแผนอย่างจริงจังมากขึ้นเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

- กระบวนการ SEA ต่างจากกระบวนการจัดทำแผนของประเทศที่ผ่านมาอย่างไร

SEA คือกระบวนการมีส่วนร่วมและพัฒนาทางเลือก ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นคือการดำเนินการมีส่วนร่วมที่ขึ้นอยู่กับระดับของแผนรายสาขาแตกต่างกัน ซึ่งเป็นหัวใจของการทำแผน ดังนั้นจะต้องมีการปรับปรุงกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง เป็นที่ยอมรับ และสามารถที่จะรวบรวมความคิดเห็นอย่างหลากหลาย จึงต้องพัฒนาต่อไป

- ระยะเวลาและค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมในการทำ SEA ในพื้นที่

ต้องพิจารณาตามแผนกระบวนการจัดทำและกิจกรรมต่าง ๆ ของSEA โดยในแต่ละประเทศ ค่าใช้จ่ายคิดเป็น 10% ของระยะเวลาแผนในการจัดทำ SEA

- จำเป็นต้องมีการจัดอบรมให้กับคณะกรรมการกำกับ SEA แต่ละด้านหรือไม่

ผู้ชำนาญการด้าน SEA ต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์พอสมควร แต่ไม่ถึงขั้นต้องสอบ อย่างไรก็ตามการแต่งตั้งผู้ชำนาญการด้าน SEA ยังต้องเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาต่อไปในร่างสำนักนายก

การนำ SEA ไปใช้เพื่อที่จะเป็นตัวช่วยในการจัดทำแผนโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม จะช่วยลดปัญหาความขัดแย้งจากการนำแผนไปใช้ และเป็นที่ยอมรับแผนที่เกิดในอนาคตมากขึ้น